

Welke tips heeft het taoïsme voor jou als controller?

Ik vind dat we steeds meer apocalyptische gedachten uitslaan. Over klimaat, overbevolking, massa-immigratie, Trump, Europese Unie. Maar ook over robotisering en kunstmatige intelligentie: “Hoe lang is ons businessmodel nog houdbaar? Bestaat straks mijn functie nog wel?”

Laatst kreeg ik een verwijt van een Big Data specialist dat wij als controllers vastgeroest zitten in onze ERP's en spreadsheets. Nog een leuke, van een klimaatprofeet: “Financials denken alleen maar in rendement. Daar gaat onze planeet aan ten onder”.

Ik geloof niet in een ondergang. Maar waarom eigenlijk niet? Dat had ik niet scherp. Totdat ik in het marathoninterview met Rik Schipper zat. Hij is sinoloog, professor aan de Sorbonne Universiteit in Parijs en de Universiteit van Fuzhou in China en last but not least Tao-meester. Het was prachtig. Ik snap nu waarom ik een optimist ben. Dat gaat over drie mooie Taoïstische gedachten:

1. Er is geen hemel, god, hel of straf. Alleen een universum met ongeplande ritmes van geven en ontvangen, van Yin en Yang. Met het individu als grote speler. Dit is De Weg (de Tao), waarin veranderingen ontstaan uit een modderige opeenhoping van individuele acties en reacties.
2. Geluk en succes ontstaan als we de Tao proberen te begrijpen en daar iets mee doen. Steeds nieuwe kennis vergaren en met elke stap, nieuwe ervaring opdoen. Dus weg met ondergang en vijandbeelden, maar elke dag leren en toepassen wat je geleerd hebt.
3. Bewaar je rust. Dan kun je goed kijken, voelen en luisteren. Dan kun je meer gaan begrijpen hoe het zit en wat je volgende stap zal zijn. En oh ja, soms is niets doen beter dan iets doen. Angst, reflexen en onwetendheid zijn slechte raadgevers.

Waarom me dit nou optimistisch maakt? Nou, niet zozeer dat de ons voorgeschotelde doemscenario's zo onzinnig zijn, maar meer dat het uitkomen daarvan 100 procent afhankelijk is van onze dagelijkse, individuele keuzes in onze leventjes. President Trump weerhoudt mij er niet van om duurzamer te leven. Een robot gaat mij niks vertellen over wat ik met mijn nieuwe werktijd moet doen. Rendementsdenken schrijft mij geen doelen voor, maar helpt me bij het kiezen van een efficiënte aanpak om ze te bereiken. Kortom: veranderen gebeurt bottom-up en niet vanuit het Vaticaan van de zwartkijkers.

Als we deze taoïstische gedachten in ons controllersvak meenemen dan wordt de waarde van onszelf en ons vak in een wereld met steeds meer apocalyptische gedachten alleen maar groter en wordt ons vak steeds leuker. Praktische voorbeelden hiervan zijn voor mij:

1. Het scheiden van feit en fictie: dat wordt steeds belangrijker. En dat is nou net onze kracht. We barsten inmiddels van de data en er zijn prachtige nieuwe tools om verrassende analyses te maken, waar vroeger te weinig tijd voor was. Zoals: hoe vinden nieuwe klanten ons? Wat maakt een klant rendabel of verlieslatend?
2. Het maken van business cases. Niet om de toekomst te voorspellen maar om uit acties te kiezen waarmee kennis en ervaring kan worden opgebouwd voor een volgende stap. Zoals investeringen in beveiliging van je data en netwerk, ontwikkeling van online business, gebruik van nieuwe materialen voor betere duurzaamheid. En welke partners helpen daar het beste bij tegen zo laag mogelijke kosten?

3. Hoe stimuleer ik de persoonlijke ontwikkeling van mijn medewerkers en creëer ik een klimaat waarin veranderingen plaatsvinden? Zodat ook zij worden gemotiveerd verantwoordelijkheid te nemen voor wat ze in hun werkende leven doen.

Allemaal creatieve activiteiten waar we te weinig aan toekomen, maar waar robots en nieuwe technologie ons de tijd en het geld voor gaan opleveren. Prachtig toch? Zo geven we een nieuwe impuls aan behapbare daden van morgen die de wereld gaan veranderen. Bedankt Rik, ik heb er iets mee kunnen doen. Of ik het allemaal goed genoeg begrepen heb, ga ik morgen weer leren.